

Bernin Alpit nousevat Sveitsissä yli 4000 metriin. Vuoria voi ihailla läheltä ja kaukaa Grindelwaldin kylässä. Tarkka huomaa jopa seudun jalohaukat, kuten kuvassa.

ALPPILOMA

Huippuloma Sveitsissä

OUTI SALOVAARA KUVAT JUNGFRAU REGION TOURISMUS, GETTY IMAGES, OUTI SALOVAARA

Grindelwaldin kylä on parhaimmillaan syksyllä ennen kuin laskettelijat saapuvat. Luonto lumoaa, mutta Alpeilla näkee myös ilmastonmuutoksen voiman.

Juna on mainio kulkuväline Sveitsissä. Raiteilla matkustaminen on ekologista, ja ekstrana voi nauttia maisemista.

Grindelwaldin pääkadun Dorfstrassen varrella sijaitsee myös kirkko. Sveitsiläiseen tyyliin tornin kello on aina ajassa.

Grindelwaldin rautatieasema on kylän kokoon suhteutettuna huomattavan vilkas.

Grindelwaldissa on vain noin 4000 asukasta. Turisteja on moninkertainen määrä kesällä ja talvella.

Ihan kuin raollaan olevasta junan ikkunasta kuuluisi lehmänkellojen kilkatusta – kuin vanhoissa Suomi-filmeissä.

Totta se on! Vihreällä niityllä laiduntavilla naudoilla on kaulassaan komeat perinteiset kellot, joiden ääni kantaa kauas. Havaintoa vahvistaa junaan leijaileva hento lannan aromi.

Kolmisen tuntia kestävä junamatka Zürichistä Bernin kautta Grindelwaldin kylään keskelle vauraan Sveitsin Jungfrau-vuoristoa on kliseisen kaunis. Ohitamme turkooseja järviä, kyliä täynnä käkikellotaloja, vuoristoniityjä, vihreitä metsiä, vuolaana kohisevia koskia. Ja kaiken taustalla kohoavat auringossa kylpevät majesteettiset Alpit, joiden korkeimmat huiput ovat lumen peitossa.

Alhaalla laaksossa on kuitenkin vielä lokakuussa lähes helle, sillä syksy on Alpeilläkin poikkeuksellisen lämmin.

JOKO TURISTEJA ON LIIKAA?

Suomi on pinta-alaltaan noin kahdeksan kertaa suurempi kuin Sveitsi, joka kuitenkin Alppeineen on täynnä maailmanluokan luonnonnähtävyyksiä. Niihin tutustuminen on helppoa maan pienuuden ja erinomaisten liikenneyhteyksien ansiosta.

Grindelwaldin tienoilla on niin tiheä verkosto rautatei-

tä, köysiratoja sekä laskettelu- ja ulkoilureittejä, että arvostelijoiden mielestä luontoarvot kärsivät. Mutta turisteja riittää, ja Grindelwaldin-junassa matkalaukkurykelmät välillä tukkivat käytävän.

Paikallisia enemmän junassa tuntuu olevan esimerkiksi korealaisia, kiinalaisia, intialaisia ja yhdysvaltalaisia. Aasialainen turistiryhmä jää väliasemalla junasta ja kävelee jonossa oppaansa perässä.

Iläkä pariskunta arvostelee taivallusta junan ikkunasta. Käy ilmi, että pariskunta on menossa kotiin Grindelwaldiin. Joko kotikulmilla on liikaa matkailijoita?

– Aiemmin turisteja oli paljon kesällä ja talvella, mutta väliajat olivat rauhallista. Nyt täällä on kansainvaellus lähes vuoden ympäri, rouva harmittelee.

Hänen mukaansa asuntojen hinnat ovat matkailukäytön vuoksi nousseet niin paljon, ettei paikallisilla ole niihin enää varaa.

– Turisteja on hyvä olla, mutta liika on liikaa.

LUKSUSGONDOLILLA KORKEUKSIIN

Matkailijamäärissä yhä uusia ennätysjä tekevä noin 4 000 asukkaan Grindelwald sijaitsee lähes pystysuorana yli neljään kilometriin kurottuvan Eiger-vuoren juurella.

Kunta on tärkeä matkailukeskus Jungfraun alueella,

jonka vuorista kuuluisin on itse Jungfrau, 4 158 metriin kohoava jätti.

Grindelwaldin pikkukylässä on kymmenittäin hotelleja, ja kovan kysynnän vuoksi uusia on suunnitteilla. Turistien ansiosta kylän väkiluvun arvioidaan välillä jopa viisinkertaistuvan. Matkailun kasvun esteenä on lähinnä vain työvoimapula.

Grindelwaldissa on myös Sveitsin vuoristoliikenteen tuoreen lippulaivan, vuonna 2020 valmistuneen modernin Eiger Express -gondoliköysiradan, lähtöpiste. Vuorille pääsee edelleen myös vanhaa köysirataa pitkin ja tietenkin myös junalla, joka kulkee jo 1900-luvun alussa valmistunutta rautatietä. Kiskot kulkevat pääasiassa tunnelissa.

Juna- ja köysirata-asemien yhteydessä on ravintoloita, kauppoja ja muita palveluja. Uusi, yli kuusi kilometriä pitkä Eiger Express -rata on maisemiltaan lumoava, mutta voi pelottaa korkean paikan kammoista.

Radan pääteasema on 2 300 metrin korkeudessa Eigergletscher-jäätiköllä, jonne Eiger Express vie jopa 2 200 ihmistä tunnissa. Luksusmatkailija voi valita Eiger Expressin erikoisvaunun. Siinä on punaisella nahalla verhoitua pyörivät tuolit, joissa voi kieppua maisemia katsellen ja samppanjaa nautiskellen. Lippu maksaa noin 650 euroa. Eigergletscheriltä pääsee Jungfrauille junalla.

Vip-vaunun hintaan kuuluu samppanja.

ADRENALIINIHYÖKY ALPPIEN TYYLIIIN

Jungfraun alueella on runsaasti ohjelma- ja vuokrauspalvelutarjontaa niin patikoinnista, pyöräilystä ja laskettelusta innostuneille kuin silkkaa adrenaliinihyökyä metsästäville.

Esimerkiksi First-köysirata-aseamalla voi tehdä 800 metriä pitkän First Glider -vaijeriliu'un tai taittaa saman matkan kotkalta näyttävän First Flieger -liitimen kyydissä leijuen. Korkeuksiin pääsee myös varjoliitimellä.

Lisäksi voi kokeilla alamäkikartingia, jossa autossa pitää olla erinomaiset jarrut. Kaasupoljinta ei tarvita.

– Sveitsi on matkailun Disneyland, kiteyttää grindelwaldilainen **Hans Jörg Herzog**.

Ennen jäämistään eläkkeelle hän lennätti työkseen kansainvälisiä asiakkaita yksityiskoneilla ympäri maailmaa. Lisäksi Herzog teki keikkoja oppaana. Vieläkin hän silloin tällöin opastaa turisteja kotivuorillaan, kuten nyt meitä.

Vuonna 2020 valmistunut Eiger Express -gondolikäysirata on Grindelwaldin ja koko Sveitsin vuoristoliikenteen lippulaiva.

Korkean paikan kammo voi iskeä First Cliff Walk -kävelyreitillä, joka huipentuu näköalalaukkeelle.

Pyöräily on seudulla suosittu harrastus, ja siihen sopivia reittejä on tarjolla runsaasti.

Alppi-maisemia voi ihaila lukuisilla erilaisilla köysiradoilla.

PALVELUJA TURISTIEN ANSIOSTA

Suosituilla vaellusreiteillä, kuten First- asemalta kuvaukselliselle Bachalpsee-järvelle, voi olla sankkoja patikoijajoukkoja sesongin ollessa kuumimmillaan.

– Virallisesti sanon, ettei turisteja ole liikaa, mutta yksityishenkilönä olen eri mieltä, Herzog sanoo.

Turistiryntäys vaikeuttaa paikallisten pääsyä vuorille, sillä pahimmillaan liput pitää varata viikkoja etukäteen.

Mutta matkailijat tuovat seudulle myös tuloja, työpaikkoja ja palveluja.

– Liikenneyhteydet tänne ovat todella hyvät turistien ansiosta. Tuskin meillä olisi myöskään seitsemänä päivänä viikossa avoinna olevaa supermarketia ilman matkailijoita, sanoo **Melanie Trummer** Grindelwaldin matkailupalveluista.

Totta onkin, että pienen Grindelwaldin rautatieasema on vilkkaampi kuin keskisuuren suomalaiskaupungin asema. Vuorijuoksun innokkaana harrastajana Trummer vinkkaa, että rauhaa ja hiljaisuutta löytää nopeasti vain lähtemällä kylästä pienille teille pääreittien ulkopuolelle.

BUDJETTIMATKAILIJA PULASSA

Edullisesta matkailusta pitävälle Sveitsi on haastava maa. Esimerkiksi pelkkä aikuisen edestakainen lippu Grindel-

waldista Jungfrauille maksaa noin 200 euroa. Hintoihin voi saada hieman alennusta ostamalla jonkun alueellisista matkapasseista. Palvelupakettien hinnoittelu on kuitenkin varsin sekavaa. Omalla kylpyhuoneella varustetun hotellihuoneen löytäminen alle 200 euron on sesonkiaikoina hankalaa.

Boutique-hotelleja on Grindelwaldissa useita, ja niiden sviitit voivat maksaa yli tuhat euroa yöltä. Myös tasokkaita ja kallista ravintoloita on runsaasti, edullisia pikaruokaloita ei.

KOREALAISTEN SVEITSI-BUUMI

Ehkä hieman yllättäen korealaisista on viime aikoina tullut Grindelwaldin suurin turistiryhmä, ja heitä on ylipäättään Sveitsissä silmiinpistävä runsaasti.

Matkailutoimiston mukaan monet ovat häämatkalaisia – sellaisia kuin korealaisten turistiryhmien suosimassa hotellissa aamiaista nauttiva **Kim Ju-Ri**.

– Meidän piti miehieni kanssa tulla tänne heti häiden jälkeen, mutta pandemian vuoksi pääsimme vasta nyt. Sveitsi on kyllä kallis maa, mutta halusimme juuri tänne, Kim kertoo.

Korealaisten valtaiset mittasuhteet saaneen Sveitsi-huuman syy on ennen kaikkea osin Sveitsissä kuvattu korealainen *Crash landing on you* -tv-sarja. Sarjan sankaripari seikkailee kuvauksellisissa paikoissa, kuten kävelysiltareitillä, joka on rakennettu First-vuorenhuipun kylkeen. Sarjan sankarit käyvät myös reitin päätepisteessä, pyöräyttävän tyhjiyden päälle kurottavalla ulokkeella. Paikka on korealaisten keskuudessa niin suosittu, että he jonottavat kuvausmahdollisuutta tunteja.

Jäätikön sulamisesta on tehty myös matkailuvaltti.

IKIROUTA SULAA

Ilmastonmuutos koettelee Alpeja. Huiput 2400–3000 metristä ylöspäin ovat olleet ikiroudassa, mutta jää on alkanut sulaa. Se lisää kallio- ja maanvyörymien riskiä.

Ilmastonmuutoksen seuraukset näkee esimerkiksi Eigergletscher-aseamalla. Sieltä voi katsella kutistuvaa samannimistä jäätikköä, joka kadonnee vuosisadan loppuun mennessä.

– Näettekö Mönchsjoehütte-majan, viittilöi oppaamme.

Kaukana jäätikön yläpuolella, lumen ja jään peitossa pilkottaa yksinäinen retkeilymaja noin 3 700 metrin korkeudessa. Se palvelee vaeltajia ja vuorikiipeilijöitä. Opas kertoo, että se oli aiemmin jäätikön tasalla, nyt 80 metrin päässä jäästä.

Jäätikön sulamisesta on tehty myös matkailuvaltti. Grindelwaldin lähettyville on äskettäin avattu uusi nähtävyys: jäätikkökanjoni. Siellä voi vaeltaa satojen miljoonien vuosien aikana syntyneen kanjonin pohjalla, joka on paljastunut ikijään sulamisen takia. ●

Kaunis Bachalpsee-järvi noin 2200 metrin korkeudessa kutsuu patikoimaan.

Joissakin Grindelwaldin hotelleissa voi nauttia aamiaisen Alppi-näköalasta nauttien.

Suurin osa Grindelwaldin kaupoista ja ravintoloista on keskittynyt pääkadun varrelle.

NÄIN PERILLE

Junalla Zürich–Grindelwald alkaen 45 e. Tukholmasta nopein juna-yhteys Zürichiin, 20 tuntia, yhdensuuntainen lippu alkaen 80 e.

sbb.ch, raileurope.com

Majoitusta Grindelwaldissa

Jungfrau Lodge, koruton huone kahdelle alkaen 130 e, muiden vieraiden kanssa jaettu wc ja suihku käytävällä, aamiainen sisältyy hintaan, sijainti kilometrin päässä kylästä.

jungfraulodge.ch

Hotel Grindelwalderhof, huone kahdelle alkaen 250 e, hinta sisältää aamiaisen, sijainti keskustassa.

grindelwalderhof.ch

Uusi gondolirata

Eiger Express vie Grindelwaldista Eigerin jäätikölle 15 minuuttissa, meno-paluu alkaen 80 e. Jatkoysteys Jungfraujochiin, jonne retki kestää kokonaisuudessaan 4–5 tuntia, alkaen 214 e.

Kirjoittaja osallistui Grindelwaldin matkailupalvelujen ja Jungfraun alueen rautateiden järjestämälle lehdistömatkalle.

Alpeilla herkutellaan juustoilla, jotka on tehty vuoristoniityillä laiduntavien lehmien maidosta.

Vesi on hitaasti kaivertanut Gletscherschluchtin kanjonin Grindelwaldiin. Kävelyä kertyy kilometrin verran. Seudulla on kuvattu Tähtien sota -elokuvaa Episode III – Sithin kosto. Grindelwald esitti Alderaanin planeettaa.